

नेपाल वायुसेवा निगम

प्रशासन सेवा, लेखा समूह, छैठौँ तहको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination) (पूर्णाङ्क ३००)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	(क) सामान्य ज्ञान र बौद्धिक परीक्षण	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	७० प्रश्न X १ अङ्क	२ घण्टा १५ मिनेट
	(ख) अंग्रेजी भाषा क्षमता परीक्षण			विषयगत	छोटो उत्तर लामो उत्तर लामो उत्तर	१ प्रश्न X ५ अङ्क १ प्रश्न X १० अङ्क १ प्रश्न X १५ अङ्क	
द्वितीय	प्रशासन र व्यवस्थापन	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर लामो उत्तर	४ प्रश्न X ५ अङ्क ८ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
तृतीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर लामो उत्तर	४ प्रश्न X ५ अङ्क ८ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा

२. द्वितीय चरण : कम्प्युटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (पूर्णाङ्क ६०)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) कम्प्युटर सीप परीक्षण	२०	प्रयोगात्मक	१५ मिनेट
(ख) व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	४०	मौखिक	-

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली, अंग्रेजी वा दुवै हुनेछ ।
- प्रथम, द्वितीय र तृतीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाइबाट प्रश्नहरू सोधिनेछन् ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तर पुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषय वस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- यस भन्दा अगाडि लागू भएका माथि उल्लिखित सेवा/समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७९।०५।०४

नेपाल वायु सेवा निगम
प्रशासन सेवा, लेखा समूह, छैठौँ तहको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथम-पत्र : सामान्य ज्ञान, बौद्धिक परीक्षण तथा अंग्रेजी भाषा क्षमता परीक्षण

समय- २ घण्टा १५ मिनेट ।

पूर्णाङ्क- १००

Section (A) – 50 Marks

1. सामान्य ज्ञान (५०×१ = ५०अङ्क)
 - 1.1 भूगोल सम्बन्धी (६ अङ्क)
 - 1.1.1 विश्वको भूगोलको सामान्य जानकारी
 - 1.1.2 नेपालको भूगोल (भौतिक, सामाजिक र आर्थिक)
 - भौगोलिक अवस्था/स्वरूप: किसिम र विशेषताहरु
 - प्राकृतिक स्रोतहरुको किसिम, स्थिति, महत्व र वर्तमान अवस्था
 - भौगोलिक विविधता र जनजीवन
 - नेपालमा पाइने हावापानीको किसिम र विशेषता
 - 1.2 इतिहास र संस्कृति सम्बन्धी (५अङ्क)
 - 1.2.1 विश्वका प्रमुख ऐतिहासिक घटनाहरु
 - 1.2.2 नेपालको प्राचीन इतिहास (किराँतकाल, लिच्छविकाल र मल्लकाल) बारे सामान्य जानकारी
 - 1.2.3 नेपालको आधुनिक इतिहास (सामाजिक, आर्थिक एवं राजनीतिक अवस्था)
 - 1.2.4 प्रचलित प्रमुख धर्म, संस्कृति, जातजाति, भाषाभाषी, कला, साहित्य
 - 1.3 नेपालको आर्थिक अवस्था (५अङ्क)
 - 1.3.1 विकासका पूर्वाधारहरु- कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत
 - 1.3.2 योजनावद्ध विकासक्रम र चालु आवधिक योजनाको सामान्य जानकारी
 - 1.4 नेपालको संवैधानिक विकासक्रम र नेपालको संविधान सम्बन्धी जानकारी (५अङ्क)
 - 1.5 नेपालमा सार्वजनिक संस्थानको विकासक्रम र नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण सम्बन्धी जानकारी (५अङ्क)
 - 1.6 नेपालमा हवाई यातायात तथा पर्यटन क्षेत्रको विकास बारे जानकारी (५अङ्क)
 - 1.7 अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन संगठन (ICAO), अन्तर्राष्ट्रिय हवाई यातायात संघ (IATA) र अन्य उड्डयन सम्बन्धी क्षेत्रीय संगठनबारे सामान्य जानकारी (४ अङ्क)
 - 1.8 वातावरण, विज्ञान र प्रविधि सम्बन्धी (५ अङ्क)
 - 1.8.1 पर्यावरण, दिगो विकास, वातावरण, प्रदूषण, जनसंख्या, शहरीकरण, जलवायु परिवर्तन र जैविक विविधता
 - 1.8.2 विज्ञान र प्रविधिका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरु बारे जानकारी
 - 1.9 अन्तर्राष्ट्रिय मामिला तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ/संस्था सम्बन्धी जानकारी (५ अङ्क)

- 1.9.1 छिमेकी मुलुकहरूसँग नेपालको सम्बन्ध
- 1.9.2 विश्व व्यापार संगठन (WTO), विश्व बैङ्क (WB), अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष (IMF) र एशियाली विकास बैंक (ADB) सम्बन्धी जानकारी
- 1.10 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरु र महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरु (५ अङ्क)
2. **बौद्धिक परीक्षण (General Ability Test)** (२०×१ =२०अङ्क)
- 2.1 **Verbal Reasoning Test:** (१५×१=१५अङ्क)
- 2.1.1 Comprehension, Vocabulary, Jumble words
- 2.1.2 Series, Analogy, Classification, Coding-Decoding, Matrix
- 2.1.3 Ranking Order Test, Direction and Distance Sense Test
- 2.1.4 Common Sense Test, Puzzle Test, Logical Reasoning
- 2.1.5 Assertion and Reason, Statement and Conclusions, Course of Action
- 2.1.6 Arithmetical Reasoning/Operation
- 2.1.7 Decimal and Fraction
- 2.1.8 Percentage, Ratio, Average
- 2.1.9 Profit and Loss, Time and work
- 2.1.10 Data interpretation, Data checking, Data sufficiency, Data verification
- 2.2 **Non-verbal/Abstract Reasoning Test:** (५×१ =५अङ्क)
- 2.2.1 Figure Series, Figure Analogy, Figure Classification
- 2.2.2 Figure Matrix, Pattern Completion/Finding, Grouping of identical figures,
- 2.2.3 Analytical Reasoning Test
- 2.2.4 Construction of Squares and Triangles, Figure Formation and Analysis, Rule Detection
- 2.2.5 Water images, Mirror images, Cubes and Dice, Venn-diagram

Section B

English Language Competency Test (30 Marks)

1. Comprehension (1x5=5 Marks)
(Five questions will be asked based on the passage given.)
2. Essay writing (1x15=15 marks)
(Three topics will be given and the candidate should choose any one of them for essay writing.)
3. Business/Formal Letter or Application Writing (1x10=10 Marks)

नेपाल वायु सेवा निगम

प्रशासन सेवा, लेखा समूह, छैठौँ तहको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम द्वितीय पत्र:- प्रशासन र व्यवस्थापन

समय- ३ घण्टा

पूर्णाङ्क- १००

Section (A) – 50 Marks

१. सार्वजनिक प्रशासन (३x१०)= ३० अङ्क

१.१ सार्वजनिक प्रशासनको परिचय, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र नवीनतम अवधारणा

१.१.१ सार्वजनिक प्रशासनको संचालन विधिहरू

१.१.२ समन्वय : अर्थ, महत्व र समन्वयका तरिकाहरू

१.१.३ अधिकार प्रत्यायोजन र अधिकार निक्षेपण

१.२ सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन

१.२.१ कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्षहरू: नियुक्ति, बढुवा, तलब सुविधा, सुपरिवेक्षण, वृत्ति विकास,

१.२.२ कार्यक्षमता मूल्यांकन र अवकाश

१.२.३ नेपालको सार्वजनिक प्रशासनमा नेतृत्वको प्रकार, प्रवृत्ति र यसको भूमिका

१.२.४ प्रशासनिक उत्तरदायित्वको परिचय, किसिम र चुनौतीहरू

१.२.५ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकनमा प्रशासनको भूमिका

१.२.६ सार्वजनिक प्रशासनमा निर्णय लिने प्रक्रिया

१.२.७ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका

१.२.८ नेपालका सार्वजनिक संस्थानहरूको स्थापनाको उद्देश्य, विद्यमान अवस्था, सम्भावना र चुनौतीहरू

१.२.९ सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सार्वजनिक सेवा वडापत्र

२. संगठन (१x१०) +(२ x५) = २० अङ्क

२.१ संगठनको परिचय तथा संगठन गठनका आधारहरू

२.१.१ संगठनको विभिन्न स्वरूप (Flat, Vertical, Matrix, Dome bell)

२.१.२ संरचना: संगठनात्मक ढाँचा, संगठन निर्माण, संगठन विकास र परिवर्तन

२.२ संगठनका सिद्धान्तहरू

२.२.१ आदेशको एकात्मकता

२.२.२ नियन्त्रणको सिमा

२.२.३ पदशोपान

२.३ नेपालको सार्वजनिक क्षेत्रमा संगठनका सिद्धान्तहरूको प्रयोग

२.३.१ संगठनका केही प्रमुख पक्षहरू

२.३.२ संगठनात्मक व्यवहार

२.३.३ समूह गतिशिलता

- २.३.४ समूहगत कार्य
- २.३.५ जनशक्ति योजना
- २.३.६ संगठनात्मक प्रभावकारिता र प्रभाव पार्ने तत्वहरु

Section (B) – 50 Marks

३. व्यवस्थापन (३x१०)= ३० अङ्क

- ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा र आधारभूत सिद्धान्तहरु
- ३.२ व्यवस्थापनका विभिन्न प्रकार
 - ३.२.१ सहभागितामूलक
 - ३.२.२ नियन्त्रणात्मक
- ३.३ मानव श्रोत व्यवस्थापनका विविध आयाम तथा पक्षहरु
- ३.४ व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नेतृत्व सम्बन्धी जानकारी
- ३.५ कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरु
- ३.६ व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरु
- ३.७ व्यवस्थापनका केही प्रमुख पक्षहरु
 - ३.७.१ कार्य सम्पादन व्यवस्थापन
 - ३.७.२ द्वन्द्व व्यवस्थापन
 - ३.७.३ तनाव व्यवस्थापन
 - ३.७.४ समय व्यवस्थापन
 - ३.७.५ प्रकोप व्यवस्थापन
 - ३.७.६ संकट व्यवस्थापन
 - ३.७.७ परिवर्तन व्यवस्थापन
 - ३.७.८ गुनासो व्यवस्थापन
 - ३.७.९ जनसम्पर्क व्यवस्थापन
- ३.८ औद्योगिक सम्बन्ध र सामुहिक सौदावाजी
- ३.९ वार्ता तथा सम्झौता गर्ने सीपहरु
- ३.१० व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र यसको महत्व
- ३.११ आयोजना व्यवस्थापन

४. विविध (१x१०) +(२x५) = २० अङ्क

- ४.१ नेपालमा हवाइ यातायातको विकासक्रम, वर्तमान अवस्था, सम्भावना र चुनौतीहरु
- ४.२ नेपाल वायुसेवा निगमको स्थापना, पृष्ठभूमि, कार्यक्षेत्र र वर्तमान स्थिति
- ४.३ नेपाल वायुसेवा निगमको संगठनात्मक संरचना
- ४.४ नेपालको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा नेपाल वायुसेवा निगमको योगदान
- ४.५ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय र नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणसंग नेपाल वायुसेवा निगमको सम्बन्ध
- ४.६ नेपाल वायुसेवा निगमको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली
- ४.७ सार्वजनिक संस्थानको जनशक्ति व्यवस्थापनमा लोक सेवा आयोगको भूमिका
- ४.८ नैतिकता र सदाचार तथा नागरिक शिक्षा

नेपाल वायु सेवा निगम
प्रशासन सेवा, लेखा समूह, छैठौँ तहको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
तृतीय-पत्र : सेवा सम्बन्धी

समय- ३ घण्टा

पूर्णाङ्क- १००

Section (A) – 50 Marks

१. लेखा र लेखा प्रणालीको परिचय

- १.१. लेखापालनको अवधारणा, आधारभूत तत्व, उद्देश्य र महत्व
- १.२. लेखा प्रणालीको परिचय र प्रकार
- १.३. दोहोरो लेखा प्रणालीका सिद्धान्त र सो सम्बन्धी खाताहरू
- १.४. लेखा प्रणालीका क्षेत्रहरू
 - १.४.१. वित्तीय लेखांकन
 - १.४.२. व्यवस्थापन लेखांकन
 - १.४.३. लागत लेखांकन
 - १.४.५. आम्दानी लेखांकन
 - १.४.६. जिम्मेवारी लेखांकन
- १.५. खाताका प्रकार र डेबिट र क्रेडिटका नियमहरू
- १.६. लेखाङ्कन प्रणालीका आधारहरू : नगद (Cash), प्रोदभावी (Accrual) र मिश्रितमा आधारित
- १.७. लेखा सम्बन्धी विभिन्न शब्दावलीहरूको ज्ञान : सम्पत्ति, खर्च, आम्दानी, पुंजी र दायित्व

२. लेखा अभिलेख

- २.१. लेखाङ्कन समिकरण (Accounting Equation) तथा लेखाहरूको वर्गीकरण
- २.२. गोश्वरा भौचर, नगदी पुस्तिका, बैंक नगदी किताव र बजेट हिसावको परिचय, प्रविष्टि, उद्देश्य र महत्व
- २.३. खातावहि : महत्व, खाता प्रविष्टि, खाता सन्तुलन तथा खाता बन्दि
- २.४. सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance)को अर्थ, विशेषता र उद्देश्य तथा सन्तुलन परीक्षण तयार पार्ने विधिहरू, संतुलन परीक्षण नमिल्ने कारणहरू र मिलाउने तरिका
- २.५. लेखा अभिलेखमा देखिने त्रुटीहरू तथा सुधार गर्ने तरिका (Accounting errors and rectification of errors)
- २.६. बैंक हिसाव मिलान विवरण (Bank Reconciliation Statement): अर्थ, उद्देश्य र महत्व तथा मौज्जात फरक पर्नाका कारण, मिलानका तरिकाहरू
- २.७. पुंजीगत (Capital) तथा आयगत (Revenue) खर्च सम्बन्धी अवधारणा
- २.८. लेखांकन नीतिहरू
 - २.८.१. ह्रास कट्टी
 - २.८.२. वक्यौता व्यवस्थापन
 - २.८.३. खरीद व्यवस्थापन
 - २.८.४. जिन्सी खर्च र मुल्यांकन
 - २.८.५. जिन्सी मौज्जात मुल्यांकन
 - २.८.६. चालु पूंजी व्यवस्थापन

२.९. नेपाल लेखा मापदण्ड (Nepal Accounting Standard)

३. आर्थिक विवरणहरू

- ३.१. लेखांकन अभिलेख प्रवाह (Accounting Flow Chart)
- ३.२. कारोवार विश्लेषण, प्रारम्भिक लेखांकन र खातामा प्रविष्टि
- ३.३. आधारभूत वित्तीय विवरणहरूको तयारी (Preparation of Financial Statements)
- ३.४. आर्थिक विवरणहरू
 - ३.४.१. आय तथा व्यय विवरण (Income & Expenditure Statement)
 - ३.४.२. वासलात (Balance Sheet)
 - ३.४.३. नगद प्रवाह विवरण (Cash Flow Statement)
 - ३.४.४. फण्ड प्रवाह विवरण (Fund Flow Statement)
- ३.५. वित्तीय/आर्थिक विश्लेषण
 - ३.५.१. Liquidity Ratios
 - ३.५.२. Profitability Ratios
 - ३.५.३. Activity Ratios
 - ३.५.४. Leverage Ratios
- ३.६. कोष लेखांकन र आयोजना लेखांकन
- ३.७. वैदेशिक मुद्रामा कारोवारको लेखांकन
- ३.८. रकमान्तर तथा सोधभर्ना लेखांकन

Section (B) – 50 Marks

४. लेखा परीक्षण तथा नियन्त्रण

- ४.१. लेखापरीक्षणको परिचय, उद्देश्य, आधारभूत सिद्धान्त र महत्त्व
- ४.२. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र यसका तरीकाहरू
- ४.३. आन्तरिक लेखा परीक्षण
- ४.४. अन्तिम लेखा परीक्षण
- ४.५. कार्यमूलक लेखा परीक्षण
- ४.६. व्यवस्थापन परीक्षण
- ४.७. कर लेखापरीक्षण (Tax Audit)
- ४.८. बेरुजु र बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी व्यवस्था
- ४.९. लेखापरीक्षण टिपोट
- ४.१०. जालसाजी अनुसन्धानका तरीकाहरू
- ४.११. आर्थिक अनुशासन, वित्तीय व्यवस्थापन र लेखापरीक्षण
- ४.१२. नेपाल नागरिक उड्ययन प्राधिकरणका राजस्वका श्रोतहरू

५. आर्थिक प्रशासन

- ५.१. आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरु र महत्व
- ५.२. बजेटको अर्थ, सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
- ५.३. बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण
- ५.४. वित्तीय योजना
- ५.५. एकल खाता कोष : परिचय, उद्देश्य, विशेषता तथा महत्व
- ५.६. कर : अर्थ, उद्देश्य, प्रकार तथा महत्व
- ५.७. सार्वजनिक खर्च, सार्वजनिक आय र सार्वजनिक ऋण
- ५.८. सार्वजनिक जवाफदेहीको अवधारणा र त्यसको प्रयोग
- ५.९. नेपाल नागरिक उड्ययन प्राधिकरणको राजस्वका श्रोतहरु

६. ऐन र नियमहरु

- ६.१. नेपालवायु सेवा निगमको आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी प्रचलित विनियमावली
- ६.२. नेपाल नागरिक उड्ययन प्राधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०६७
- ६.३. आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९
- ६.४. मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
- ६.५. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
- ६.६. लेखापरीक्षण ऐन, २०४८
- ६.७. नेपाल वायु सेवा निगमको प्रचलित कर्मचारी विनियमावली
- ६.८. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४
- ६.९. सुशासन ऐन, २०६४

कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)

तह ६ (प्रशासन सेवा, लेखा समूह, खुल्ला प्रतियोगिताको अन्तिम चरणमा लिइने कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test) को पाठ्यक्रम

- 1 Windows Basic
 - 1.1 Introduction to Graphical User Interface
 - 1.2 Starting and shutting down windows
 - 1.3 Basic Windows Elements: Desktop, Taskbar, MS Excel, Recycle Bin etc.
 - 1.4 Concept of files and folders
 - 1.5 Searching files and folders
- 2 Word Processing/MS Word/Power point
 - 2.1 Creating, saving and opening documents
 - 2.2 Typing in Devanagari and English
 - 2.3 Text formatting (font, size, color, underline, italic, bold etc.) and paragraph formation, indentation, spacing
 - 2.4 Inserting header, footer, page number
 - 2.5 Page setting (Margin, page size orientation), previewing and printing of documents
 - 2.6 Power point

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषयवस्तु	अङ्क	समय
कम्प्युटर सीप परीक्षण	२०	प्रयोगात्मक	Devanagari Typing	७.५	५ मिनेट
			English Typing	७.५	५ मिनेट
			Windows basic, MS word and Power point	५	५ मिनेट